

טיוטת חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון מס' 3), התשפ"ה - 2024 - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון מס' 3), התשפ"ה - 2024 (להלן - טיוטת החוק), המצ"ב.
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לדון ולאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של טיוטת החוק שתוגש לכנסת.

דברי הסבר

רקע:

בבוקר יום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. מעל 2,000 מחבלים חדרו משטח רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחיילים, במקביל לשיגור של למעלה מ-2,200 רקטות לשטח מדינת ישראל. במתקפת הטרור האכזרית רצחו מחבלים מעל 1,300 אזרחים ישראלים ופצעו אלפים; בקרבות מול המחבלים נפלו מעל 300 חיילים ו-251 אזרחים וחיילים נחטפו לשטח רצועת עזה.

נוכח האירועים האמורים, החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני) על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, והוכרז בצה"ל על מבצע "חרבות ברזל". כמו כן, הוכרז על מצב מיוחד בעורף בהתאם לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, תחילה על-ידי שר הביטחון ובהמשך על-ידי הממשלה שהאריכה את תקופת ההכרזה. נכון לעתה, ההכרזה בעניין מצב מיוחד בעורף בכל שטח המדינה, כפי שאושרה על-ידי ועדת החוץ והביטחון, עומדת בתוקף עד יום י' בטבת התשפ"ה (7 בינואר 2025). במסגרת האירועים האמורים, צה"ל ערך גיוס מילואים רחב, של למעלה מ-300,000 חיילי וחיילות מילואים, לכל המערכים בצה"ל ובמערכת הביטחון. מרחב עוטף עזה ואזורים נוספים במדינת ישראל הוכרזו כשטח צבאי סגור שהכניסה אליהם אסורה, והממשלה קיבלה שורה של החלטות בעניין פינוי האוכלוסייה ביישובים רבים ולריענונה.

לאור המגבלות שהוטלו על האוכלוסייה ופינוי יישובים רבים מאזור הצפון והדרום, וכן לנוכח המצב הייחודי שבו מצויים בני משפחות החטופים, השבויים והנעדרים, ביום ט"ו בכסלו התשפ"ד (28 בנובמבר 2023) תוקן החוק להגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו – 2006 (להלן – חוק הגנה על עובדים) במסגרת חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מספר 5 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – **החוק או הוראת השעה**), כך שהוחלו בהוראת שעה ההגנות המפורטות בחוק הגנה על עובדים, גם על עובדים בשל סגירת מוסד חינוך שעליה נמסרה הודעה באופן שנקבע בחוק, על עובדים שהתפנו ממקום מגוריהם שנמצא ביישוב שנכלל בתוספת לחוק, על עובדים שהם חטופים ונעדרים ובני משפחותיהם וכן על עובדים שהם בני זוג או הורחו האחר של ילדיהם של חיילים כהגדרתם בחוק השיפוט הצבאי, התשס"ו-1955. בנוסף הוחלו בהוראת השעה ההגנות על בני זוג של עובדים או הוריהם האחרים של ילדיהם כאמור המנויים בסעיף 11 לחוק הגנה על עובדים. תקופת הוראת השעה הייתה מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ"ו בטבת התשפ"ד (7 בינואר 2024) ועל פי סעיף 4 לחוק, שר העבודה באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת רשאי היה להאריך את תוקפה ובלבד שתקופת הוראת השעה לרבות תקופות ההארכה לא תעלה על 12 חודשים במצטבר. מכיוון שלא היה שינוי במצב הביטחוני האמור והשר נוכח כי הדבר נדרש, תוקפה של הוראת השעה הוארכה בצו, בהתאם לסעיף 4 לחוק, מספר פעמים וזאת עד יום ד' בתשרי התשפ"ה (6 באוקטובר 2024). ביום 30.09.24 תוקנה הוראת השעה ותקופת הוראת השעה הוארכה עד יום 7.2.2025 על מנת לאפשר למשרד העבודה לסיים את עבודת המטה, בין היתר, בקשר לבחינת מתן ההגנה על האוכלוסיות הנקובות בהוראת השעה.

לאחר שהסתיימה עבודת המטה ובהתאם להמלצות דו"ח הערכת הרגולציה (להלן – **הדו"ח**) מוצע להאריך את תוקפו של סעיף 3 להוראת השעה כמפורט להלן.

התיקון המוצע:

מוצע לתקן את סעיפים 3 ו-4 לחוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן- הוראת השעה) כך שתקופת תוקפה של הוראת השעה שצפויה לפוג ב-7.2.2025 תוארך כדלקמן:

1. לגבי בן זוגו או הורהו האחר של ילדו של חייל או של מי שמנוי בסעיף 11 לחוק ולגבי היעדרות או איביצוע עבודה בשל סגירת מוסד חינוך – הוראת השעה תוארך עד ליום ה-6.2.2025 ושר העבודה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יהא רשאי להאריך את התקופה בצו, אם נוכח שהדבר נדרש עקב פעולות האיבה או פעולות המלחמה ואם ההכרזה על מצב מיוחד בעורף עומדת בתוקפה, לתקופות של עד ארבעה חודשים כל אחת ובלבד שתקופת הוראת השעה, לרבות תקופת ההארכה, תהא עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 לדצמבר 2025) לכל המאוחר; אם תפקע ההכרזה על מצב מיוחד בעורף במהלך תקופת הארכת הוראת השעה תפקע הוראת השעה.
2. לגבי המפונים - שר העבודה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יהא רשאי להאריך את התקופה בצו, אם נוכח כי הדבר נדרש עקב פעולות האיבה או פעולות המלחמה, לתקופות שלא יעלו על ארבעה חודשים כל אחת ובלבד שתקופת הוראת השעה, לרבות תקופת ההארכה, תהא עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 לדצמבר 2025) לכל המאוחר.
3. לגבי החטופים ובני משפחותיהם – התקופה תהא עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 לדצמבר 2025).
4. לגבי פדוי שבי ובני משפחתו – התקופה תהא של חצי שנה מיום שחרורו של פדוי השבי אם שוחרר עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 לדצמבר 2025).

זאת, לאור ההמלצות של דו"ח הערכת השפעות הרגולציה של משרד העבודה שבחן את סוגיית הארכת תקופת ההגנה מפני פיטורים של הקבוצות המוגנות שנוספו בהוראות השעה מעבר לאלו שקיימים בחוק במקור ולאור ההערות שהתקבלו בעקבות פרסום התזכיר לציבור.

בשים לב לפקיעת הוראת השעה ב-7.2.2024 ובקשת יו"ר ועדת העבודה והרווחה בדיונים בעניין ההארכה הקודמת של הוראת השעה לקבל את הצעת החוק לפחות חודש לפני פקיעת הוראת השעה על מנת שיהיה זמן מספק לקיום דיונים מעמיקים, נדרש שהממשלה תאשר את טיוטת החוק לצורך עמידה בל"ז זה.

יוער כי ייתכנו שינויי נוסח לקראת הדיון בממשלה בשים לב כי תזכיר החוק הופץ עד ליום 26/12/2024, ככל שיהיה בבחינת הערות הציבור כדי לשנות מנוסח טיוטת החוק.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

צורך דו"ח השפעת רגולציה. מצ"ב הדו"ח שפורסם עם התזכיר להערות הציבור.

תקציב

אין להצעה השלכה על תקציב המדינה

השפעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

רצי"ב חוות דעת בנפרד של היועצת המשפטית של משרד עבודה לפיה אין מניעה משפטית להצעה.

סיווגים

חקיקה ממשלתית

חברה וכלכלה

מגיש: שר העבודה

כ"ה בכסלו התשפ"ה
26 בדצמבר 2024

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 הוראת שעה – חרבות ברזל)(תיקון מס' 3), התשפ"ה- 2024

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

ביום ט"ו בכסלו התשפ"ד (28 בנובמבר 2023) תוקן החוק להגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו – 2006 (להלן – **חוק הגנה על עובדים**) במסגרת חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מספר 5 והוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן – **החוק או הוראת השעה**), כך שהוחלו בהוראת שעה ההגנות מפני פיטורים המפורטות בחוק הגנה על עובדים, גם על עובדים בשל סגירת מוסד חינוך שעליה נמסרה הודעה באופן שנקבע בחוק, על עובדים שהתפנו ממקום מגוריהם שנמצא ביישוב שנכלל בתוספת לחוק, על עובדים שהם חטופים ונעדרים ובני משפחותיהם וכן על עובדים שהם בני זוג או הורחו האחר של ילדיהם של חיילים כהגדרתם בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955. בנוסף הוחלו בהוראת השעה ההגנות על בני זוג של עובדים כאמור המנויים בסעיף 11 לחוק הגנה על עובדים. תקופת הוראת השעה הייתה מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ"ו בטבת התשפ"ד (7 בינואר 2024) ועל פי סעיף 4 לחוק, שר העבודה באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת רשאי היה להאריך את תקופתה ובלבד שתקופת הוראת השעה לרבות תקופות ההארכה לא תעלה על 12 חודשים במצטבר. מכיוון שלא היה שינוי במצב הביטחוני והשר נוכח כי הדבר נדרש, תוקפה של הוראת השעה הוארך בצו, בהתאם לסעיף 4 לחוק, מספר פעמים וזאת עד יום ד' בתשרי התשפ"ה (6 באוקטובר 2024). ביום 30.9.24 תוקנה הוראת השעה ותקופת הוראת השעה הוארכה עד יום 7.2.2025 על מנת לאפשר למשרד העבודה לסיים את עבודת המטה, בין היתר, בקשר לבחינת מתן ההגנה על האוכלוסיות הנקובות בהוראת השעה.

לאחר שהסתיימה עבודת המטה ובהתאם להמלצות דו"ח הערכת הרגולציה (להלן – **הדו"ח**) מוצע להאריך את תוקפו של סעיף 3 להוראת השעה ולקבוע תקופות שונות להחלת ההגנה ביחס לכל קבוצה ולהוסיף הגנה לפדוי שבי כמפורט בדברי החסבר.

ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

לא רלוונטי.

ד. השפעת טיוטת החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

אין עלות תקציבית

- ה. עמדת משרדי הממשלה לתזכיר החוק- אין
ו. משנה ליועצת המשפטית לממשלה (ציבורי – חוקתי)- סומכת ידה על טיוטת החוק.
ז. אגף תקציבים באוצר- אין מניעה תקציבית .

ח. להלן נוסח טיוטת החוק המוצע ודברי הסבר

הצעת חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 והוראת שעה – חרבות ברזל)(תיקון מס' 3),
התשפ"ה- 2024

תיקון סעיף 3 1. בחוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 והוראת שעה – חרבות ברזל),
התשפ"ד- 2023¹ (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 3 -

(1) ברישה, במקום "יום ט' בשבט התשפ"ה (7 בפברואר 2025) (להלן -
תקופת הוראת השעה)" יבוא "עד יום ט"ו בתמוז התשפ"ו (30 ביוני 2026)";
(2) בפסקה (1) -

(א) בפסקת משנה (א), בסעיף קטן (ב)(1) המובא בה, אחרי "מוסד
החינוך" יבוא "בתקופה הקובעת";

(ב) בפסקת משנה (ב) -

(1) בסעיף קטן (ב)(1) המובא בה -

(א) בפסקה (1) -

(1) ברישה, במקום "בתקופת הוראת השעה"
יבוא "בתקופה הקובעת";

(2) אחרי פסקת משנה (ג) יבוא:

¹ ס"ח התשפ"ד עמ' 244.

"(ד) הוא פדוי שבי, ששוחרר עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025), הוא הורה או בן זוג של פדוי שבי כאמור, או שהוא בן משפחה אחר של פדוי שבי שהגיש הצהרה חתומה בכתב ידו כי נמנע ממנו להתייצב לעבודתו או לבצעה מחמת היות בן משפחתו פדוי שבי.";

(ב) בפסקה (2) -

(1) בהגדרה "בן משפחה אחר", בכל מקום במקום "החטוף או הנעדר" יבוא "החטוף, הנעדר או פדוי השבי";

(2) אחרי ההגדרה "חוק תגמולים לבני משפחה של חטופים ונעדרים בפעולות איבה" יבוא:

"פדוי שבי" – כהגדרתו בחוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששוחררו, התשס"ה-22005";

(2) בסעיף קטן (ב2) המובא בה, במקום "בתקופת הוראת השעה" יבוא "בתקופה הקובעת";

(ג) בפסקת משנה (ד) -

(1) בסעיף קטן (ז) המובא בה, במקום ההגדרה "תקופת הוראת השעה" יבוא:

"התקופה הקובעת" -

(1) לעניין סעיף 2(ב)(1) ו-(ב2) - מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י' בסיוון התשפ"ה (6 ביוני 2025) או עד תום תקופת תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, לפי המוקדם מביניהם, או עד תום תקופת ההארכה, אם נקבעה לפי סעיף קטן (ח);

(2) לענין סעיף 2(ב1)(1)(א) – מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י' בסיוון התשפ"ה (6 ביוני 2025) או עד תום תקופת ההארכה, אם נקבעה לפי סעיף קטן (ח);

(3) לענין סעיף 2(ב1)(1)(ב) ו- (ג) – מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025);

(4) לענין סעיף 2(ב1)(1)(ד) – חצי שנה מיום שחרורו של פדוי השבי;"

(2) אחרי סעיף קטן (ז) המובא בה, יבוא:

"(ח) שר העבודה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי, בצו, להאריך את התקופה הקובעת לענין ההוראות המפורטות להלן בתקופות נוספות שלא יעלו על ארבעה חודשים כל אחת ולכל המאוחר עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 לדצמבר 2025), אם נוכח כי הדבר נדרש עקב פעולות האיבה או פעולות המלחמה, כהגדרתן בסעיף קטן (ז):

(1) הוראות לענין סגירת מוסד חינוך לפי סעיף 2(ב1) או לענין בן זוג או הורה אחר לפי סעיף 2(ב2) – ובלבד שההכרזה על מצב מיוחד בעורף עומדת בתוקפה; פקעה ההכרזה על מצב מיוחד בעורף במהלך תקופת הארכת התקופה הקובעת תפקע הוראת השעה לענין סעיפים אלה;

(2) הוראות לענין מי שהתפנה ממקום מגוריו לפי סעיף 2(ב1)(1)(א)."

כללי בבוקר יום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. מעל 2,000 מחבלים חדרו משטח רצועת עזה לשטחה של ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים ותקפו באכזריות אזרחים וחיילים, במקביל לשיגור של למעלה מ-2,200 רקטות לשטח מדינת ישראל. במתקפת הטרור האכזרית רצחו מחבלים מעל 1,300 אזרחים ישראלים ופצעו אלפים; בקרבות מול המחבלים נפלו מעל 300 חיילים ו-251 אזרחים וחיילים נחטפו לשטח רצועת עזה.

נוכח האירועים האמורים, החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני) על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, והוכרז בצה"ל על מבצע "חרבות ברזל". כמו כן, הוכרז על מצב מיוחד בעורף בהתאם לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, נכון לעתה, ההכרזה בעניין מצב מיוחד בעורף בכל שטח המדינה, כפי שאושרה על-ידי ועדת החוץ והביטחון, עומדת בתוקף עד ליום ז' בטבת התשפ"ה (7 בינואר 2025).³ במסגרת האירועים האמורים, צה"ל ערך גיוס מילואים רחב, של למעלה מ-300,000 חיילי וחיילות מילואים, לכל המערכים בצה"ל ובמערכת הביטחון. מרחב עוטף עזה ואזורים נוספים במדינת ישראל הוכרזו כשטח צבאי סגור שהכניסה אליהם אסורה והממשלה קיבלה שורה של החלטות בעניין פינוי האוכלוסייה ביישובים רבים ולריענונה.

לאור המגבלות שהוטלו על האוכלוסייה ופינוי יישובים רבים מאזור הצפון והדרום, וכן לנוכח המצב הייחודי שבו מצויים בני משפחות החטופים, השבויים והנעדרים, ביום ט"ו בכסלו התשפ"ד (28 בנובמבר 2023) תוקן החוק להגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו – 2006 (להלן – **חוק הגנה על עובדים**) במסגרת חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מספר 5 והוראת שעה- חרבות ברזל), התשפ"ד-2023 (להלן-**החוק או הוראת השעה**), כך שהוחלו בהוראת שעה ההגנות המפורטות בחוק הגנה על עובדים, גם על עובדים בשל סגירת מוסד חינוך שעליה נמסרה הודעה באופן שנקבע בחוק, על עובדים שהתפנו ממקום מגוריהם שנמצא ביישוב שנכלל בתוספת לחוק, על עובדים שהם חטופים ונעדרים ובני משפחותיהם וכן על עובדים שהם בני זוג או הורחאו האחר של ילדיהם של חיילים כהגדרתם בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955. בנוסף הוחלו בהוראת השעה ההגנות על בני זוג של עובדים כאמור המנויים בסעיף 11 לחוק הגנה על עובדים. תקופת הוראת השעה הייתה מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ"ו בטבת התשפ"ד (7 בינואר 2024) ועל פי סעיף 4 לחוק, שר העבודה באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת רשאי היה להאריך את תקופתה ובלבד שתקופת הוראת השעה לרבות תקופות ההארכה לא תעלה על 12 חודשים במצטבר. מכיוון שלא היה שינוי במצב הביטחוני האמור והשר נוכח כי הדבר נדרש, תוקפה של הוראת השעה הוארך בצו, בהתאם לסעיף 4 לחוק, מספר פעמים וזאת עד יום ד' בתשרי התשפ"ה (6 באוקטובר 2024). ביום 30.9.24 תוקנה הוראת השעה ותקופת הוראת השעה הוארכה עד יום 7.2.2025 על מנת לאפשר למשרד העבודה לסיים את עבודת המטה, בין היתר, בקשר לבחינת מתן ההגנה על האוכלוסיות הנקובות בהוראת השעה.

לאחר שהסתיימה עבודת המטה ובהתאם להמלצות דו"ח הערכת הרגולציה (להלן – **הדו"ח**) מוצע להאריך את תוקפו של סעיף 3 להוראת השעה ולקבוע תקופות שונות להחלת ההגנה ביחס לכל קבוצה ולהוסיף הגנה לפדוי שבי כמפורט להלן.

סעיף 1(1) מהדו"ח עלה שהגנה מפני פיטורים היא משמעותית עבור הקבוצות שנפגעו מאז החלה מלחמת חרבות ברזל, ושיש לה ערך לשמירה על מקום העבודה בתקופה מאתגרת. כמו כן עלה שקיימת הזדהות גבוהה של מעסיקים

³ י"פ 13028, התשפ"ה, עמ' 2156

עם הרגולציה והצורך להגן על העובדים מהקבוצות המוגנות בהוראת השעה על אף האתגרים המשמעותיים הכרוכים בכך. לאור זאת, ומכיוון שתושבים רבים עדיין מפונים מבתיהם, 100 חטופים עדיין מצויים בשבי החמאס ברצועת עזה והממשלה אישרה קריאה לשירות מילואים בנסיבות חירום עד יום ב' באדר התשפ"ה (2 במרץ 2025), ההמלצה בדו"ח היא להאריך את ההגנה ביחס לקבוצות המוגנות כיום בהוראת השעה. לפיכך מוצע להאריך את תקופת הוראת השעה עד יום ט"ו בתמוז התשפ"ו (30 ביוני 2026) ולקבוע את תוקפה של ההגנה ביחס לקבוצות השונות כמפורט להלן. כמו כן, לאור הערות שהתקבלו לאחר פרסום הדוח והתזכיר לציבור, מוצע להוסיף הגנה גם לפדויי שבי ובני משפחתו כמפורט להלן.

סעיף 1(2)(א) מוצע לבצע תיקון טכני לאור השינוי בעניין ההגדרה של התקופה הקובעת ולהבהיר שההגנה על הורים שנעדרים מעבודתם בשל סגירת מוסד חינוך של ילדם בעקבות הוראה של הרשות המקומית או מוסד החינוך תחול רק במקרה שבו הם נעדרים מעבודתם כאמור בתקופה הקובעת כהגדרתה בתיקון זה.

סעיף 1(2)(ב) ו- (ג) לאור ההצעה לקבוע תקופות הגנה שונות ביחס לקבוצות המוגנות בהוראת השעה מוצע להחליף את המושג "תקופת הוראת השעה" ב"תקופה הקובעת" בכל מקום בסעיף 3(ב) להוראת השעה. ולקבוע שההגנה מפני פיטורים תחול בתקופה הקובעת ביחס לכל אחת מהקבוצות, כדלקמן:

1. לגבי הוראות לעניין היעדרות או אי ביצוע עבודה בשל סגירת מוסד חינוך שעליה נמסרה הודעה לפי סעיף 2(ב)(1) ולגבי הוראות לעניין מי שבן זוגו, או הורהו האחר של ילדו, משרת כחייל או מנוי בסעיף 11 לפי סעיף 2(ב)2 - מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י' בסיוון התשפ"ה (6 ביוני 2025) או עד תום תקופת תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, לפי המוקדם מביניהם, או עד תום תקופת ההארכה, אם נקבעה לפי סעיף קטן (ח).
2. לגבי הוראות לעניין מי שהתפנה ממקום מגוריו לפי סעיף 2(1)(1)(א) – מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י' בסיוון התשפ"ה (6 ביוני 2025) או עד תום תקופת ההארכה, אם נקבעה לפי סעיף קטן (ח).
3. לגבי הוראות לעניין חטופים ונעדרים ובני משפחותיהם לפי סעיף 2(1)(1)(ב) ו- (ג) – מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025).
4. לגבי הוראות לעניין פדויי שבי ובני משפחותיהם לפי סעיף 2(1)(1)(ד) – חצי שנה מיום שחרורו של פדוי השבי.

כמו כן, מוצע להוסיף את סעיף (ד) ולהחיל את ההגנה מפני פיטורים בהוראת השעה גם על פדויי שבי ששוחרר עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025), הורהו או בן זוגו של פדוי שבי כאמור, או על בן משפחה אחר של פדוי שבי כאמור. ההגנה נדרשת כיוון שלאחר שחרורם של החטופים תידרש עבודה ופיקוח בני משפחותיהם תקופת שיקום בה נכון שיהיו מוגנים מפיטורים וזאת כפי שהיו מוגנים כל זמן שהם חטופים. אורך התקופה, חצי שנה, נקבע בהתאם להמלצת מינהלת החטופים בנושא.

בהתאמה, מוצע להוסיף את ההגדה "פדויי שבי" – כהגדרתו בחוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששוחררו, תשס"ה-2005.

סעיף 2 מוצע ליתן סמכות לשר העבודה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, להאריך בצו את התקופה הקובעת בתקופות נוספות שלא יעלו על ארבעה חודשים כל אחת ולכל המאוחר עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 לדצמבר 2025), אם נוכח כי הדבר נדרש עקב פעולות האיבה או פעולות המלחמה, כהגדרתן בסעיף קטן (ז). סמכות השר להאריך את תקופת הוראת השעה לאחר ה- 6.6.2025 תהא מותאמת ביחס לכל אחת מהקבוצות כדלקמן:

1. הוראות לעניין סגירת מוסד חינוך לפי סעיף 2(ב)(1) או לעניין בן זוג או הורה אחר לפי סעיף 2(ב2) – ובלבד שההכרזה על מצב מיוחד בעורף עומדת בתוקפה; פקעה ההכרזה על מצב מיוחד בעורף במהלך תקופת הארכת התקופה הקובעת תפקע הוראת השעה לעניין סעיפים אלה.

2. הוראות לעניין מי שהתפנה ממקום מגוריו לפי סעיף 2(ב1)(1)(א).

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת ההחלטה לממשלה בדבר טיוטת חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 3) התשפ"ה-2024

נושא הצעת ההחלטה: הצעת החלטה בדבר טיוטת חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון מס' 3), התשפ"ה-2024

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

במסגרת החלטה הממשלה מבקש כי הממשלה תאשר את טיוטת החוק שבנדון בהתאם להחלטת ועדת השרים לענייני חקיקה.

ביום 28 בנובמבר 2023 תוקן החוק להגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006 (להלן החוק) כך שהוחלו בחוראת שעה ההגנות המפורטות בחוק גם על עובד בשל סגירת מוסד חינוך שעליה נמסרה הודעה באופן שנקבע בחוק, עובד שהתפנה ממקום מגוריו שנמצא ביישוב נשלל בתוספת, חטופים ונעדרים ובני משפחותיהם וכן על בני זוג של חיילים כהגדרתם בחוק השיפוט הצבאי, התשס"ו או של מי שמנויים בסעיף 11 לחוק. מכיוון שלא היה שינוי במצב הביטחוני תוקף הוראת השעה הוארך בצו מספר פעמים ועם תום תוקף הוראת השעה המקורית תוקן החוק והוארכה הוראת השעה עד ליום 7.2.2025 וזאת על מנת שבמקביל משרד העבודה יוכל להשלים את בחינת הצורך בהגנה במסגרת תהליך הערכת השפעת רגולציה.

מוצע לתקן את סעיפים 3 ו-4 לחוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן הוראת השעה) כך שתקופת תוקפה של הוראת השעה שצפויה לפוג ב-7.2.2025 תוארך כדלקמן:

1. לגבי בן זוגו או הורהו האחר של ילדו של חייל או של מי שמנוי בסעיף 11 לחוק ולגבי היעדרות או איביצוע עבודה בשל סגירת מוסד חינוך – הוראת השעה תוארך עד ליום ה-6.2.2025 ושר העבודה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יהא רשאי להאריך את התקופה בצו, אם נוכח שהדבר נדרש עקב פעולות האיבה או פעולות המלחמה ואם ההכרזה על מצב מיוחד בעורף עומדת בתוקפה, לתקופות של עד ארבעה חודשים כל אחת ובלבד שתקופת הוראת השעה, לרבות תקופת ההארכה, תהא עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 לדצמבר 2025) לכל המאוחר; אם תפקע ההכרזה על מצב מיוחד בעורף במהלך תקופת הארכת הוראת השעה תפקע הוראת השעה.
2. לגבי המפונים – שר העבודה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יהא רשאי להאריך את התקופה בצו, אם נוכח כי הדבר נדרש עקב פעולות האיבה או פעולות המלחמה, לתקופות שלא יעלו על ארבעה חודשים כל אחת ובלבד שתקופת הוראת השעה, לרבות תקופת ההארכה, תהא עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 לדצמבר 2025) לכל המאוחר.
3. לגבי החטופים ובני משפחותיהם – התקופה תהא עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 לדצמבר 2025).

4. לגבי פדויי שבי ובני משפחתו – התקופה תהא של חצי שנה מיום שחרורו של פדויי השבי אם שוחרר עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 לדצמבר 2025).

זאת, לאור החמלצות של דו"ח הערכת השפעות הרגולציה של משרד העבודה שבחן את סוגיית הארכת תקופת ההגנה מפני פיטורים של הקבוצות המוגנות שנוספו בהוראות השעה מעבר לאלו שקיימים בחוק במקור ולאור ההערות שחתקבלו בעקבות פרסום התזכיר לציבור.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

במסגרת עבודת הערכת השפעת הרגולציה נבחנה האפשרות כי תינתן הגנה על פדויי שבי ועל פצועי צה"ל ובני משפחותיהם. נמצא כי לגבי פדויי שבי יש לבחון אכסניה משפטית מתאימה יותר וכי לגבי פצועי צה"ל ובני משפחותיהם צוין כי קיימת הגנה במסגרת חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998 (להלן: חוק שוויון), בין היתר, מפני פיטורים לאדם עם מוגבלות ולבן משפחה המטפל בו כמוגדר בחוק. מאחר שגם פדויי השבי מוכר לפי סעיף 8 לחוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששוחררו, תשס"ה-2005, בדרגת נכות של 50% עם שחרורם עולה כי גם לקבוצה זו עומדת ההגנה מכוח חוק שוויון. עם זאת ובשונה מפצועי צה"ל ובני משפחותיהם, בשים לב לכך שהקבוצה של פדויי השבי כבר נכללה בקבוצות המוגנות כל תקופת השבי הוחלט להמשיך את רצף ההגנה לתקופה נוספת גם לאחר חזרתם כדי לאפשר להם להשתקם ובשים לב גם לגודל הקבוצה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים:

אין

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר בראשו מגיש את ההצעה או מי שהוסמך מטעמו:

אין מניעה משפטית

דבורה ספיר אלימור

היועצת המשפטית – משרד העבודה